

DOBITNICI NOBELOVE NAGRADE ZA KNJIŽEVNOST 2019. I 2018.

Iuni, 13 ianuarie 2020

Ove su godine dodijeljene dvije Nobelove nagrade za književnost, jedna za ovu godinu, a jedna za prošalu godinu.

Ovogodišnji je dobitnik kontroverzni austrijski pisac Petar Handke, rođen 6. prosinca 1942. godine u krovom mjestu Griffenu (slov. Grebinj) u Austriji. Majka Maria, bila je pripadnica slovenske manjine, a otac njemački vojnik kojega je upoznao tek u odrasloj dobi. Studirao je pravo u Grazu i pridružio se skupini pisaca "Forum Stadtpark" te objavljivao u asopisu Manuskrpte. Prvi je roman objavio godine 1966. "Die Hornissen", a tri godine poslije obavljuje provokativnu dramu "Publikumsbeschimpfung"; iji je glavni koncept prepustiti glumcima da vrije aju publiku samo zato što su uopće došli na predstavu.

Zahvaljujući knjigama poput "Strah golmana pred jedanaestercem" i "Spori povratak ku i", Handke smatraju jednim od pisaca koji je najviše utjecao na generacije europskih pisaca koje se javljaju potkraj sedamdesetih i u osamdesetima. Međutim, se djelima isti u "Trenutak pravog osjećaja", "Don Juan (prijevijeda sam o sebi)", "Kratko pismo za dugo rastajanje" i "Kratko pismo za dugo rastajanje".

Njegov izbor za najprestižniju književnu nagradu izazvao je veliki nezadovoljstva u Bosni i Hercegovini i na Kosovu, te profesora međunarodnih odnosa iz Sarajeva Emira Suljagića, koji je preživio srebrenički pokolj, navelo da na engleskom napiše: "Osoba koja se divi Milosću u i prvorazredni revizionist dobila je Nobelovu nagradu za književnost... Kakvo doba...". No, kao i u ovom slučaju, "vedska je akademija odabrala i iznenadila svojim izborom".

Tako je ove godine dodijeljena Nobelova nagrada za književnost i za prošalu godinu, zbog "prošlogodišnjeg skandal". A dobitnica je za prošalu godinu, poljska spisateljica Olga Tokarczuk, koja je za "narativnu imaginaciju koja enciklopedijskom stručnjaku predstavlja prelaženje granica kao oblik života", dok se za Petara Handkega kaže da je nagradu dobio za "utjecajan rad koji je lingvistički inventivno i istraživao periferiju i specifičnost ljudskoga iskustva".

Olga Tokarczuk je bez sumnje najcjenjenije i najprevo enije ime suvremene poljske književnosti. Na književnoj sceni pojavljuje 1979. godine, a od 1989. pisanjem se bavi profesionalno. Prvi roman "Putovanje ljudi knjige" je izšao 1993. Vodila je radionice kreativnog pisanja na JagieBbonskom sveučilištu u Krakovu i na Sveučilištu u Opolu, a jedna je od utemeljiteljica i viđenja "Organizatora poljskog Festivala prirode".

Scenaristica, feljtonistica, psihologinja, sveučilišna nastavnica, ekologinja i vegetarijanka, 57-godišnja književnica petnaesta je žena koja je dobila Nobelovu nagradu za književnost.

Njezini su romani prevedeni na tridesetak jezika, od engleskog, francuskog, njemačkog, talijanskog, poljskog, hrvatskog, turskog do turskog, kineskog, japanskog, hindua. Na hrvatskom su objavljena njezina djela "Knjige Jakubove", "Tjeraj svoj plug preko mrtva kih kostiju", "Pravijek i ostala vremena", "Dom danji dom no ni", a posebno se isti je roman "Knjige Jakubove" (ili veliko putovanje preko sedam granica, pet jezika i tri velike religije, ne ra unaju i one male, ispričano po mrtvima, po autorici nadopunjeno metodom konstrukcije, iz puno različitih knjiga preuzeto, a tako je i potpomognuto imaginacijom, koja je najveća i ovjekov prirodni dar, mudrima za memorijal, kompatriotima za refleksiju, laicima za pouku, melankolicima pak za

razonodu); preveden je dosad na niz jezika, uz izvrstan prijem kritike i itatelja (preuzeto s tportala.hr.).

Maria Lacchici